

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih: **2 Nisan 2026**

Sayı: **18029**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

42836

Aşağıda belirtilen sorularımın, Ticaret Bakanı Ömer Bolat tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 30.03.2026

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

Şanlıurfa'nın Akçakale ilçesinde bulunan Akçakale Gümrük Kapısı, sınır ticareti, bölgesel kalkınma ve ekonomik hareketlilik açısından stratejik öneme sahip olmasına rağmen uzun süredir etkin ve tam kapasiteyle kullanılmamaktadır.

Kapının pasaportlu geçişlere kapalı tutulduğu, ticari faaliyetlerin ise sınırlı düzeyde yürütüldüğü yönündeki uygulamalar; bölge esnafı, tüccar ve iş insanları açısından ciddi ekonomik kayıplara yol açmakta, sınır ticaretinin gelişimini engellemektedir.

Diğer sınır kapılarında uygulanan geçiş kolaylıkları ve ticari imkânların Akçakale Gümrük Kapısı'nda sağlanmaması; Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi bakımından tartışma yaratmakta, bölgesel kalkınma politikaları açısından da açık bir çelişki ortaya koymaktadır.

Ayrıca, Anayasa'nın 48'inci maddesinde güvence altına alınan çalışma ve ticaret özgürlüğü ile 166'ncı maddesinde yer alan ekonomik ve sosyal kalkınma hedefleri birlikte değerlendirildiğinde, gümrük kapısının etkin şekilde işletilmemesi kamu yararı ile bağdaşmamaktadır.

Sınır kapılarının işleyişi yalnızca ticari değil; güvenlik, dış politika ve idari koordinasyon boyutlarıyla da birden fazla kurumun sorumluluğunu ilgilendirmektedir. Bu nedenle, Akçakale Gümrük Kapısı'nın mevcut durumuna ilişkin yetki ve sorumluluk dağılımının ve alınan idari kararların gerekçelerinin açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.

Sahadan alınan bilgiler ve vatandaşların talepleri doğrultusunda; kapının aktif hale getirilmesi, pasaportlu geçişlere açılması ve ticaretin önündeki idari ve bürokratik engellerin kaldırılması yönünde güçlü bir beklenti bulunmaktadır.

Bu bağlamda;

1. Akçakale Gümrük Kapısı'nın mevcut faaliyet durumu nedir? Kapasitesi nedir ve mevcut kapasitenin ne kadarı fiilen kullanılmaktadır?
2. Akçakale Gümrük Kapısı'nın pasaportlu geçişlere kapalı tutulmasının somut idari ve hukuki gerekçeleri nelerdir? Bu karar hangi kurumların görüş ve değerlendirmeleri doğrultusunda alınmıştır?
3. Kapının pasaportlu geçişlere açılması yönünde Bakanlığınızın yürüttüğü bir çalışma veya belirlenmiş bir takvim var mıdır? Varsa hangi aşamada?
4. Akçakale Gümrük Kapısı'nda son 5 yıl itibarıyla yıllara göre gerçekleştirilen ticaret hacmi nedir?

5. Diğer sınır kapılarında uygulanan ticari kolaylıklar, muafiyetler ve geçiş düzenlemeleri Akçakale Gümrük Kapısı'nda neden uygulanmamaktadır? Bu konuda bir düzenleme yapılması planlanmakta mıdır?
6. Kapının etkin kullanılmamasının bölge ekonomisine etkilerine ilişkin Bakanlığınızca yapılmış bir etki analizi veya değerlendirme çalışması bulunmakta mıdır?
7. Akçakale Gümrük Kapısı'nın tam kapasiteyle faaliyete geçirilmesi için planlanan altyapı, personel ve idari düzenlemeler nelerdir?
8. Sınır ticaretinin geliştirilmesi ve bölge esnafının desteklenmesi amacıyla Akçakale özelinde yürütülen veya planlanan somut proje ve teşvikler nelerdir?
9. Kapının etkin kullanılmaması nedeniyle oluşan ekonomik kayıpların telafisine yönelik herhangi bir politika veya destek mekanizması öngörülmekte midir?
10. Akçakale Gümrük Kapısı'nın diğer sınır kapılarıyla eşit şartlarda faaliyete geçirilmesi için hangi somut adımlar atılacaktır ve bu adımlar için öngörülen takvim nedir?